

Rzadziej chorujemy i umieramy dzięki poprawie jakości powietrza

W związku z opublikowaniem przez Europejskie Centrum Czystego Powietrza (ECCP) raportu pn. „Analiza redukcji skutków zdrowotnych w wyniku poprawy jakości powietrza w okresie 2018-2022 w województwach: małopolskim, mazowieckim, śląskim” 5 czerwca br. odbyła się konferencja prasowa z udziałem Marszałka Województwa Mazowieckiego Adma Struzika oraz prezesa ECCP Łukasza Adamkiewicza.

Corocznie około 6 tys. Mazowszan umiera przedwcześnie z powodu złej jakości powietrza. Przez 5 lat daje to liczbę 30 tys. osób, czyli mniej więcej tyle, ile mieszka w Nowym Dworze Mazowieckim lub w Mławie. Główna przyczyna smogu jest niezmiennie ta sama – emisja pyłów i gazów z domowych pieców grzewczych i transportu. Właśnie dlatego, w listopadzie 2017 r. samorząd województwa mazowieckiego przyjął uchwałę antysmogową dla Mazowsza. Wprowadziła one liczne zakazy związane z ogrzewaniem domów i mieszkań paliwami stałymi. Nakazała także wymianę nieekologicznych kotłów, które do ogrzewania wykorzystują paliwa stałe, głównie węgiel i biomasę

Przeprowadzona przez ECAC w trzech województwach analiza spadku średniorocznych stężeń PM_{2,5} pokazała, że łącznie przez 5 lat spadła liczba zgonów i hospitalizacji przypisywanych narażeniu na oddziaływanie tych pyłów. W województwie mazowieckim łącznie o ponad 12 tys. przypadków – 6723 zgonów (w tym 2382 w samej Warszawie) i 5615 hospitalizacji mniej.

To jasny sygnał, że uchwała antysmogowa przynosi realne efekty. Samorząd Mazowsza podejmuje kolejne inicjatywy. Nowy projekt „Mazowsze bez smogu” otrzymał blisko 132 mln zł z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza. Pula środków na działania dla czystego powietrza to już 200 mln zł.

Poza nowym programem „Mazowsze bez smogu”, który otrzymał unijne wsparcie, samorząd województwa mazowieckiego od lat na ochronę klimatu i dbałość o czyste powietrze przeznacza środki z budżetu województwa.

Ponad 10,3 mln zł trafi w tym roku do 113 mazowieckich gmin z programu „Mazowsze dla czystego powietrza”. Samorządy lokalne otrzymają dofinansowanie z budżetu województwa na realizację działań służących poprawie jakości powietrza, wynikających w uchwały antysmogowej i Programu Ochrony Powietrza. Dotychczas samorząd województwa na realizację ponad 900 projektów (edukacyjnych, inwentaryzacyjnych, kontrolnych, ekologicznych i związanych z poprawą mikroklimatu) przeznaczył przeszło 72 mln zł. Program „Mazowsze dla czystego powietrza” został wskazany w raporcie Europejskiego Komitetu Regionów pt.: „Healthier environment for healthier lives: impacts of the European Green Deal on human health” jako przykład dobrej praktyki realizowanej w krajach członkowskich UE na rzecz poprawy stanu środowiska.

Natomiast w ramach programu „Mazowsze dla czystego ciepła” władze regionu przeznaczyły 5 mln zł na wymianę węglowych źródeł ciepła, a także na rekompensaty w związku ze zwiększonymi kosztami eksploatacji źródeł niskoemisyjnych po ich instalacji. Chodzi nie tylko o wymianę pieców, lecz także instalację pomp ciepła, paneli fotowoltaicznych czy przeprowadzenie termomodernizacji. Zadaniem gmin jest wskazanie najważniejszych potrzeb i miejsc, do których pieniądze powinny trafić. Dofinansowanie z programu otrzymało w tym roku 18 gmin.

Link do raportu ECCP:

https://cleanaircentre.eu/wp-content/uploads/2024/04/ECAC_Analiza-redukcji-skutkow-zdrowotnych-w-3-woj.-w-okresie-2018-2022.pdf

Autor:

Wioletta Świdarska (PZ)